

2024/2002

2024.7.26.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/2002 AJÁNLÁSA

(2024. július 24.)

az (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv 11. cikkének az energiagazdálkodási rendszerek és energetikai auditok tekintetében történő értelmezésére vonatkozó iránymutatások meghatározásáról

(az értesítés a C(2024) 5155. számú dokumentummal történt)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) A 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ által bevezetett követelmény szerint 2030-ra uniós szinten el kell érni a legalább 32,5 %-os kiemelt energiamegtakarítási célértéket.
- (2) Bizottsági szolgálati munkadokumentumában⁽²⁾ (SWD (2013) 447 final) a Bizottság iránymutatást nyújtott a tagállamoknak a 2012/27/EU irányelv szerinti energiairányítási rendszerekre és energetikai auditokra vonatkozó kötelezettségek átültetéséhez és végrehajtásához, és támogatta őket a megfelelő programok, eszközök és módszerek bevezetésében annak érdekében, hogy maradéktalanul kihasználhassák energiamegtakarítási potenciáljukat és elérhessék a kiemelt energiahatékonysági célértéket.
- (3) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelvét⁽³⁾ 2023. szeptember 13-án fogadták el. Az irányelv átdolgozta a 2012/27/EU irányelvet: néhány rendelkezését változatlanul hagyta, ugyanakkor új követelményeket vezetett be. Az irányelv mindenekelőtt jelentősen megnövelte a 2030-ra vonatkozó ambíciószintet az energiahatékonyság, így többek között az energiairányítási rendszerek és az energetikai auditok tekintetében is.
- (4) Az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkével összhangban azt, hogy alkalmazandók-e az energiagazdálkodási rendszerek, illetve az energetikai auditok, az határozza meg, hogy mekkora a vállalkozások átlagos energiafogyasztása.
- (5) Ennek megfelelően a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az előző három évben az összes energiahordozót együttvéve 10 Tj-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztású vállalkozásokat energetikai auditnak vessék alá, a 85 Tj-t meghaladó energiafogyasztású vállalkozások pedig energiagazdálkodási rendszereket vezessenek be.
- (6) Az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott energiafogyasztási küszöbértéket el nem érő vállalkozásokat mindazonáltal ösztönözni kell arra, hogy végezzenek energetikai auditokat, és hajtsák végre az ezekből eredő ajánlásokat.
- (7) A megfelelő feltételek megteremtése, továbbá a kis- és középvállalkozások (kkv-k) támogatása érdekében a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vezessenek be olyan mechanizmusokat, mint például a kkv-k és a mikrovállalkozások számára létrehozott energetikai auditközpontok, amelyek energetikai auditokat végeznek és egyéb támogatást biztosítanak a kkv-k számára – feltéve, hogy ezek a mechanizmusok nem állnak versenyben magánkönyvvizsgálókkal. A kkv-kat célzó támogatási rendszerek és programok kidolgozása során a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy ezek a programok azon többszörös előnyök számszerűsítése tekintetében is a kkv-k segítségére legyenek, amelyek az energiahatékonysági intézkedésekkel, az energiahatékonysági ütemtervek kidolgozásával és a kkv-k energiahatékonysági hálózatainak – független segítők közreműködésével történő – fejlesztésével járnak.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj>).

⁽²⁾ Iránymutató feljegyzés az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelvhez – 8. cikk: Energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek, SWD(2013) 447 final, 2013.11.6.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

- (8) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek figyelembe vegyék a vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványokat, például az EN ISO 50001 (energiagazdálkodási rendszerek) vagy az EN 16247-1 (energetikai auditok), illetve energetikai auditok esetén az EN ISO 14000 (környezetközpontú irányítási rendszerek) szabványt, és így összhangban legyenek az átdolgozott energiahatékonysági irányelv VI. mellékletének rendelkezéseivel is.
- (9) Bár az energetikai auditok elvégezhetők önállóan vagy egy szélesebb környezetközpontú irányítási rendszer, illetve energiahatékonysági szerződés részeként, az alkalmazott megközelítéseknek minden esetben meg kell felelniük az (EU) 2023/1791 irányelv VI. mellékletében foglalt minimumkövetelményeknek.
- (10) A tagállamoknak 2025. október 11-ig hatályba kell léptetniük az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkét átültető törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, kivéve a 11. cikk (1) bekezdésének az energiagazdálkodási rendszerek első alkalommal történő bevezetésére vonatkozó rendelkezéseit, valamint a 11. cikk (2) bekezdésének azon rendelkezéseit, amelyek az irányelv hatálya alá újonnan bekerülő, első energetikai auditjuk elvégzésére kötelezett vállalatokra vonatkoznak; ezeket a rendelkezéseket 2027. október 11-ig, illetve 2026. október 11-ig kell átültetni.
- (11) A tagállamok saját belátásuk szerint választhatják meg az energiagazdálkodási rendszerek és energetikai auditokra vonatkozó követelmények átültetésének és végrehajtásának a nemzeti körülményeikhez leginkább illeszkedő módját. Ezzel összefüggésben ajánlott következetesen értelmezni az (EU) 2023/1791 irányelv vonatkozó rendelkezéseit, ami elősegítené, hogy a tagállamok az átültető intézkedéseik előkészítése során koherensen értelmezzék az (EU) 2023/1791 irányelvet,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

A tagállamoknak az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkének a nemzeti jogukba történő átültetésekor követniük kell az ezen ajánlás mellékletében foglalt értelmező iránymutatásokat.

Kelt Brüsszelben, 2024. július 24-én.

a Bizottság részéről
Kadri SIMSON
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

1. Bevezetés

Ezen iránymutatás célja, hogy útmutatást adjon a tagállamoknak arra vonatkozóan, miként kell értelmezniük az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkét, amikor azt átültetik a nemzeti jogukba.

Ez az iránymutatás felváltja az energiahatékonyságról szóló, 2013. november 6-i 2012/27/EU irányelv „Energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek” című 8. cikkére vonatkozó korábbi iránymutató feljegyzést (SWD(2013) 447 final). A korábbi iránymutató feljegyzés egyes részei továbbra is hasznosak lehetnek a tagállamok számára az energetikai auditokkal kapcsolatos rendelkezések végrehajtása szempontjából.

Mindazonáltal az uniós jogszabályok kötelező erejű értelmezése kizárólag az Európai Unió Bíróságának hatáskörébe tartozik.

2. Jogi és szakpolitikai háttér

Az energetikai auditok és az energiagazdálkodási rendszerek olyan alapvető eszközök, amelyek lehetővé teszik a vállalkozások (és más szervezetek, például állami szervek) számára, hogy felmérjék aktuális energiafogyasztásukat és feltárják az energiamegtakarítási lehetőségeket. Az (EU) 2023/1791 irányelv ezért fenntartja az (EU) 2018/2002 irányelv több rendelkezését.

Az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikke a 2012/27/EU irányelv 8. cikkének helyébe lép.

Az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikke és az (EU) 2018/2002 irányelv 8. cikke közötti legfontosabb különbség annak megállapításában van, hogy mely vállalkozások tartoznak az energiagazdálkodási rendszerek vagy energetikai auditok bevezetésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá.

Míg az (EU) 2018/2002 irányelv rendelkezései a vállalkozás jellege (azaz, hogy kkv-e vagy sem) alapján állapítják meg a kötelezettséget, az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése szerint: a tagállamok „biztosítják, hogy az előző három évben az összes energiahordozót együttvéve 85 TJ-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztással rendelkező vállalkozások energiagazdálkodási rendszert vezessenek be.”

Ezen túlmenően, a 11. cikk (2) bekezdése értelmében a tagállamok „biztosítják, hogy az előző három évben az összes energiahordozót együttvéve 10 TJ-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztású, energiagazdálkodási rendszert nem alkalmazó vállalkozásokat energetikai auditnak vessék alá.”

A 11. cikk (1) és (2) bekezdése tehát nem zár ki egyetlen ágazatot sem a tevékenység alapján (például a kibocsátáskezelési rendszerek (ETS) hatálya alá tartozó létesítmények vagy a környezetszennyezés integrált megelőzésére és csökkentésére (IPPC) vonatkozó engedélyek jogosultjai).

3. Az ebben az iránymutatásban használt kulcsfogalmak

Az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikke szerinti kötelezettségek hatályának értelmezése szempontjából az alábbi kulcsfogalmakat kell kiemelni.

3.1. Az (EU) 2023/1791 irányelvben és az 1099/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott kifejezések*Energiatermékek*

„Energiatermékek”: az 1099/2008/EK rendelet 2. cikkének d) pontjában szereplő fogalommeghatározás szerint éghető üzemanyagok, megújuló energiák, villamos energia, vagy az energia bármely más formája.

Energiagazdálkodási rendszer

„Energiagazdálkodási rendszer”: az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 16. pontjában szereplő fogalommeghatározás szerint az energiahatékonysági célkitűzést, valamint az annak elérését célzó tervet meghatározó stratégia egymással összefüggő vagy kölcsönhatásban lévő elemeinek összessége, ideértve a tényleges energiafogyasztás nyomon követését, az energiahatékonyság növelésére hozott intézkedéseket és a haladás mérését is.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1099/2008/EK rendelete (2008. október 22.) az energiasztisztikáról (HL L 304., 2008.11.14., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1099/oj>)

Energetikai audit

„Energetikai audit”: az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 32. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint olyan meghatározott módszerrel végzett eljárás, amelynek célja megfelelő ismeretek gyűjtése valamely épület vagy épületcsoport, ipari vagy kereskedelmi művelet vagy létesítmény, illetve magán- vagy közszolgáltatás energiafogyasztási profiljára vonatkozóan, továbbá amely meghatározza és számszerűsíti a költséghatékony energiamegtakarítási lehetőségeket, azonosítja a megújuló energia költséghatékony felhasználásának vagy előállításának potenciálját, és beszámol az eredményekről.

Végsőenergia-fogyasztás

„Végsőenergia-fogyasztás” vagy „FEC”: az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 6. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint az ipar, a közlekedés – ideértve a nemzetközi légi közlekedés energiafogyasztását is –, a háztartások, a köz- és magánszolgáltatások, a mezőgazdaság, az erdészet, a halászat és egyéb végfelhasználói ágazatok számára szolgáltatott energia összessége, amely nem foglalja magában a nemzetközi tengeri tartályhajók energiafogyasztását, a környezeti energiát és az átalakítási ágazatnak és az energiaágazatnak történő szállítást, valamint az 1099/2008/EK rendelet A. mellékletében meghatározottak szerinti továbbítási és elosztási veszteségeket.

3.2. Az (EU) 2023/1791 irányelvben vagy más kötelező erejű uniós jogi aktusban meg nem határozott kifejezések

Vállalkozás

Az (EU) 2023/1791 irányelv nem határozza meg a „vállalkozás” fogalmát. Az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 30. és 31. pontja azonban hivatkozik a 2003/361/EK bizottsági ajánlás^(?) mellékletére. Az említett melléklet I. címe 1. cikkének meghatározása szerint a „vállalkozás” bármely gazdasági tevékenységet folytató jogalany, annak jogi formájától függetlenül. Ez magában foglalja mindenekelőtt a kézművesipari vagy egyéb tevékenységet folytató önálló vállalkozókat vagy családi vállalkozásokat, valamint a rendszeres gazdasági tevékenységet folytató személyegyesüléseket vagy szövetkezeteket^(?).

Az (EU) 2023/1791 irányelvvel összefüggésben a Bizottság ezt a következőképpen értelmezi:

- Csak a tagállamok területén működő vállalkozások kötelesek megfelelni a követelményeknek. Az energiafogyasztás értékelésekor azonban az EU területén belül található valamennyi kapcsolt vállalkozást figyelembe kell venni.
- A részben vagy teljes egészében állami szervek tulajdonában lévő vagy azok ellenőrzése alatt álló vállalkozásokra szintén vonatkoznak a 11. cikk (1) és a 11. cikk (2) bekezdésében foglalt kötelezettségek.
- Az (EU) 2023/1791 irányelv (84) preambulumbekzdésében foglaltak szerint a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk az energiagazdálkodási rendszerek és az energetikai auditok nemzeti, regionális és helyi szintű végrehajtását a közgazgatáson belül.

4. A vállalkozások átlagos éves fogyasztásának kiszámítására szolgáló módszerek

Annak meghatározása, hogy egy vállalkozás egy adott „n” évben a 11. cikk (1) bekezdése vagy a 11. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettség hatálya alá tartozik-e, az előző három (n–3., n–2. és n–1.) év átlagos éves végsőenergia-fogyasztásán alapuló kritériumok segítségével történik. A 2025. október 10-i átültetési határidőnek megfelelően a 2025-re vonatkozó kötelezettséget a vállalkozások 2022., 2023. és 2024. évi éves végsőenergia-fogyasztási értékeinek átlaga alapján kell megállapítani.

Az e szakaszban ismertetett megközelítés egy olyan számítási módszert szorgalmaz, amelynek alkalmazása észszerű erőfeszítést igényel mind a tagállamok, mind a vállalkozások részéről, ezért csak a vállalkozásnak kiállított energiaszámlákat⁽⁴⁾ (lásd a 4.2. pontot) és a megújuló forrásokból történő energia-önellátást veszi figyelembe.

^(?) A Bizottság ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (Az értesítés a C(2003) 1422. számú dokumentummal történt) (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>.

^(?) A Bíróság 1987. június 16-i ítélete, *Bizottság kontra Olaszország*, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7. pont; a Bíróság 1998. június 18-i ítélete, *Bizottság kontra Olaszország*, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, ECR I-3851, CNSD, 36. pont; a Bíróság 2002. február 19-i ítélete, *Wouters*, C-309/99, ECLI:EU:C:2002:98, 46. pont.

⁽⁴⁾ Azon energiahordozók esetében, amelyek számlázása nem energiaegységek alapján történik, az energiaszámlán szereplő tömeg- (pl. tonna a szén esetében) és térfogategység (pl. m³ a fa esetében) szolgálhat a számítás alapjául.

Mindazonáltal, ha egy vállalkozás pontosabb becslést tud adni éves végsőenergia-fogyasztásáról – például azért, mert már rendelkezik energiagazdálkodási rendszerrel vagy energetikai auditot alkalmaz, ez utóbbi adatokat kell felhasználni.

4.1. Rendszerhatárok

Az (EU) 2023/1791 irányelv nem állapít meg rendszerhatárokat, és ez a szakasz csak iránymutatásként szolgálhat. A rendszerhatárok a vizsgált rendszerek fizikai vagy szervezeti korlátai egy adott vállalkozás energetikai auditjai és energiagazdálkodási rendszerei tekintetében.

Az (EU) 2023/1791 irányelvvel összefüggésben az energiafogyasztást a 2. cikk (5) bekezdésében meghatározott „végsőenergia-fogyasztás” szempontjából kell megítélni.

A vállalkozások átlagos éves energiafogyasztásának kiszámításakor valamennyi energiahordozót és minden típusú energiafelhasználást (pl. szellőztetés, világítás, fűtés, hűtés, szállítás, adattárolás és termelési folyamatok) figyelembe kell venni.

4.2. A vállalkozásnak kiállított energiaszámlák

Egy vállalkozás átlagos éves fogyasztásának kiszámítása – a kötelezettség hatálya alá való tartozás megállapításának céljával – főként a vállalkozásnak kiállított energiaszámlák alapján történik. Az energiát beszerző vállalkozásnak azonban figyelembe kell vennie az energiaszolgáltató ⁽⁵⁾ által a vállalkozásnak (pl. energetikai szolgáltatásra irányuló szerződés keretében) szállított energiát is.

A megújuló forrásokból történő energia-önellátás rendszerhatárokon belüli részarányát szintén figyelembe kell venni (pl. amikor a villamos energiát a vállalkozás telephelyén elhelyezett fotovoltaikus panelek állítják elő) ⁽⁶⁾. A megtermelt energia hálózatba betáplált részarányát azonban le kell vonni a mért és kiszámlázott fogyasztásból, amennyiben ez történik meg nem automatikusan.

4.3. Az összetett struktúrákkal rendelkező vállalkozások értékelése

Az átlagos éves energiafogyasztás három évre vonatkozó értékelése viszonylag egyszerű az önálló vállalkozások ⁽⁷⁾ tekintetében. Az összetettebb szerkezetű vállalkozások éves végsőenergia-fogyasztása ugyanúgy számítható ki, mint ahogyan az a munkavállalókra, az éves forgalomra vagy az éves mérlegre vonatkozó adatok esetében történik a „Felhasználói útmutató a kkv-k fogalom meghatározásához” című dokumentummal ⁽⁸⁾ összhangban. A kkv-státusz értékelésére szolgáló módszert a nemzeti hatóságok és a vállalkozások jól ismerik.

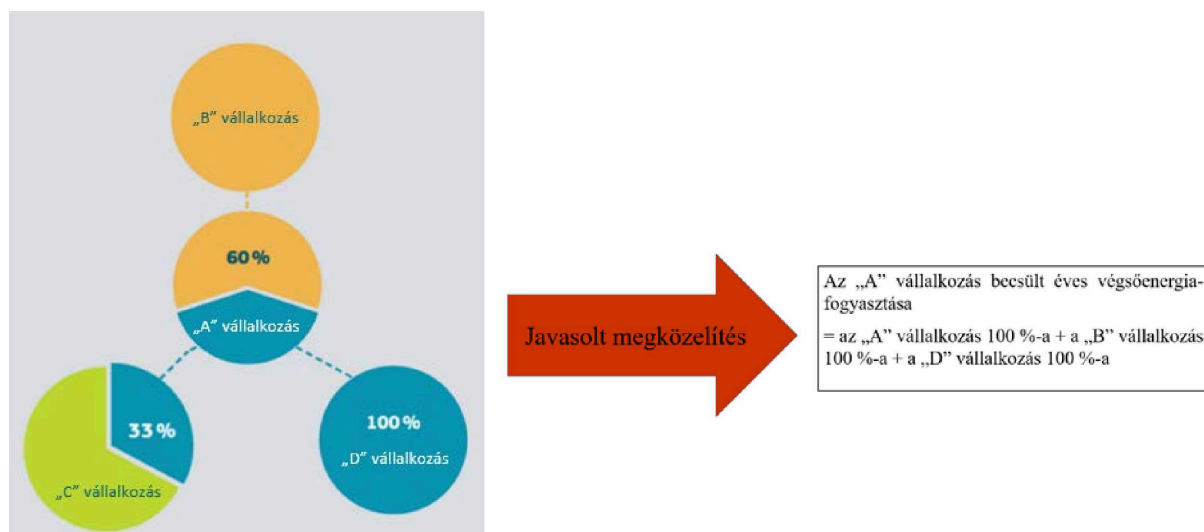
Az említett dokumentum útmutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy hogyan kell az adatokat feldolgozni a vállalkozások kategóriájától és egyéb vállalkozásokhoz fűződő kapcsolataitól függően (lásd: 1. ábra). Az ebben az iránymutatásban javasolt megközelítés az éves energiafogyasztás kiszámítása során csak a kapcsolt (több mint 50 %-os irányítással rendelkező) vállalkozásokat veszi figyelembe, a partnervállalkozásokat nem.

⁽⁵⁾ Az energiaszolgáltató fogalom meghatározását az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikke (29) bekezdése tartalmazza.

⁽⁶⁾ A tagállamok engedélyezhetik a megújuló forrásokból történő energia-önellátás kizárását (a bioenergia kivételével).

⁽⁷⁾ „Önálló vállalkozás”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlás melléklete I. címe 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő fogalom meghatározás szerint egy vállalkozás akkor önálló, ha teljesen független, illetve ha egy vagy több kisebbségi tőkeérdekeltsége van (amelyek mindegyike 25 %-nál kisebb) más vállalkozásokban.

⁽⁸⁾ Európai Bizottság, Belső Piaci, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság, Felhasználói útmutató a kkv-k fogalom meghatározásához, Kiadóhivatal, 2020, DocsRoom – Európai Bizottság (europa.eu).

	TJ	Kötelezettség	„A” vállalkozás a(z) ... tagja		„A” vállalkozás a(z) ... tulajdonosa		Az „A” vállalkozás energiafogyasztása a végső értékelés vonatkozásában
			Részesedés	Súlyozás	Részesedés	Súlyozás	TJ
A	11	Energetikai audit	0 %	100 %	0 %	0 %	11,00
B	40	Energetikai audit	60 %	100 %	0 %	0 %	40,00
C	40	Energetikai audit	0 %	0 %	33 %	0 %	-
D	40	Energetikai audit	0 %	0 %	100 %	100 %	40,00
A		Energiagazdálkodási rendszer					91,00

1. ábra

Az összetettebb vállalkozások éves végsőenergia-fogyasztásának kiszámítására vonatkozó megközelítés (a kkv-k fogalm meghatározására vonatkozó felhasználói útmutató alapján, Európai Bizottság, 2020)

Az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkének (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően maguknak a vállalkozásoknak kell értesíteniük a nemzeti hatóságot, ha energiafogyasztásuk egy adott évben meghaladja a 10 TJ vagy a 85 TJ küszöbértéket. Következésképpen a vállalkozások feladata lesz felmérni az energiafogyasztást, és ennek során alkalmazhatják az 1. ábrán bemutatott megközelítést, továbbá tájékoztatást adhatnak a számítási módszerekről, beleértve az alkalmazott feltételezéseket is.

Ennek megkönnyítése érdekében célszerű lenne, ha a tagállamok információval szolgálnának a vállalkozások számára az (EU) 2023/1791 irányelvből eredő kötelezettségekről, valamint az éves végsőenergia-fogyasztás kiszámítására vonatkozó iránymutatásokról. Fontolóra kell venni továbbá egy (a 2003/361/EK ajánlás módszertanán alapuló) online jelentéstételi eszköz vagy a kért adatok bejelentésére szolgáló más rendszer használatát is. Ezt követően minden vállalkozás, beleértve az összetett struktúrákkal rendelkezőket is, egyedi helyzetének megfelelően ki tudná számítani éves energiafogyasztását, és meg tudná adni a szükséges információkat.

Az 1. ábrán bemutatott példában az „A” vállalkozás, amely maga is több mint 10 TJ energiát fogyaszt, önálló vállalkozásként köteles lenne energetikai auditot végezni. Mivel az „A” vállalkozás egy kapcsolt vállalkozás, a vele kapcsolt viszonyban lévő valamennyi vállalkozást figyelembe kell venni az „A” vállalkozás energiafogyasztásának kiszámításakor. Az „A” vállalkozás a „B” és a „D” vállalkozással áll kapcsolt viszonyban, ezért a „B” és a „D” vállalkozás energiafogyasztása hozzáadódik az „A” vállalkozás fogyasztásához. Tekintettel arra, hogy az „A” vállalkozás részesedése a „C” vállalkozásban kevesebb mint 50 %, a „C” vállalkozás nem kapcsolt vállalkozás, tehát az energiafogyasztását nem lehet beszámítani (*). Az „A” vállalkozás és kapcsolt vállalkozásainak teljes energiafogyasztása 91 TJ, ezért az „A” vállalkozás köteles energiagazdálkodási rendszert bevezetni.

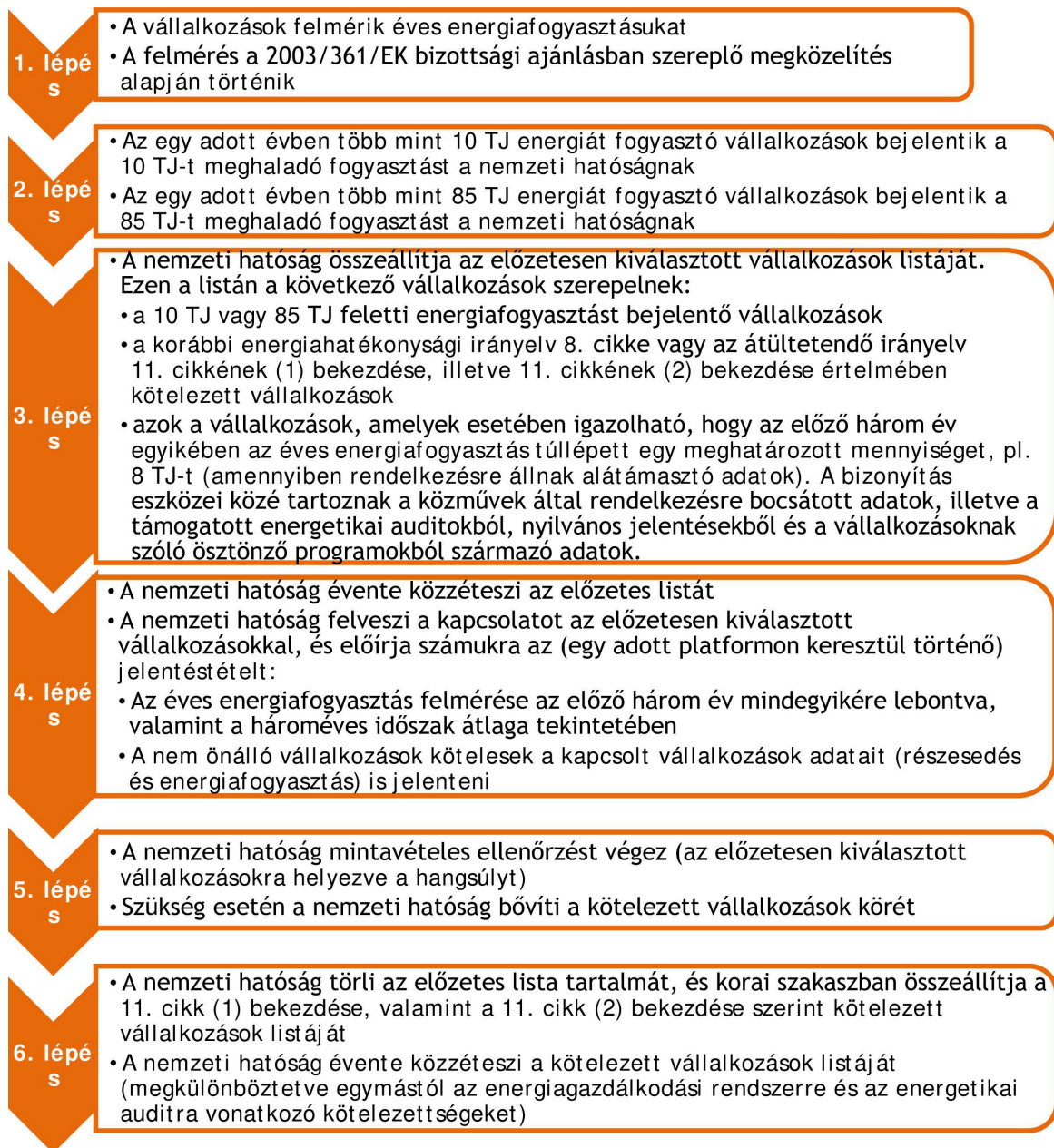
A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy példákkal és szükség esetén sablonokkal és/vagy eszközökkel segítsék a vállalkozásokat az energiafogyasztás felmérésére szolgáló módszerek jobb megértésében.

4.4. A kötelezett vállalkozások tagállamok általi beazonosítása

Annak érdekében, hogy könnyebb legyen megállapítani, mely vállalkozások tartoznak a 11. cikk (1) bekezdésének, illetve a 11. cikk (2) bekezdésének hatálya alá, a 11. cikk (3) bekezdésének a nemzeti jogba történő átültetések a tagállamok előírhatják valamennyi vállalkozás számára, hogy éves energiafogyasztásukról évente tegyenek jelentést a nemzeti hatóságnak.

(*) A tagállamok más megközelítést is alkalmazhatnak, és számításaik során figyelembe vehetik a partnervállalkozások energiafogyasztását is.

Amennyiben a tagállamok csak a 10 TJ vagy a 85 TJ küszöbérték túllépése esetén kötelezik a vállalkozásokat jelentéstételre, nem áll majd rendelkezésre elegendő adat a három év átlagos energiafogyasztásának kiszámításához. Ennek megfelelően a tagállamok részletesebb megközelítést is kidolgozhatnak az érintett vállalkozások beazonosítására. A 2018. évi energiahatékonysági irányelv végrehajtásának bevált gyakorlataiból is merítő megközelítésre példa a következő (2. ábra):

2. ábra

A kötelezett vállalkozások beazonosításához javasolt megközelítés

A tagállamok nemzeti szinten kötelezhetik a vállalkozásokat arra, hogy felmérjék éves energiafogyasztásukat, amely történhet vagy egy folyamatban lévő energiagazdálkodási rendszerhez kapcsolódó jelentéstétel vagy a közelmúltban (négy évnél nem régebben) lefolytatott energetikai audit alapján, illetve önértékelés révén (lásd a 4.3. pontot).

A tagállamok évente közzétehetik a 11. cikk (1) bekezdésének, illetve a 11. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó vállalkozások előzetes listáját. Amint azt a 2. ábra mutatja, az előzetes listán a következő vállalkozások szerepelhetnek:

— Azok, amelyek az előző három évben legalább egyszer 10 TJ-nál nagyobb éves energiafogyasztásról számoltak be a nemzeti hatóságnak (lásd fent).

- Azok, amelyek a 2018. évi energiahatékonysági irányelv 8. cikke, vagy az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése vagy 11. cikkének (2) bekezdése értelmében már kötelezett vállalkozások. Ezek a vállalkozások már szerepelhetnek valamely nemzeti adatbázisban.
- Azok, amelyek tekintetében bizonyítható, hogy éves energiafogyasztásuk az előző három évben egyszer túllépett egy adott küszöbértéket, pl. 8 TJ-t. Előfordulhat, hogy ezen vállalkozások fogyasztása az előző három évben meghaladta a 10 TJ küszöbértéket. Bizonyítékul szolgálhatnak a közművek által az EU ETS (az (EU) 2023/959 irányelvvel módosított 2003/87/EK irányelv) végrehajtása keretében szolgáltatott adatok, az energetikai auditokból származó adatok, a vállalkozásokat célzó ösztönző programok és a nyilvános jelentések (pl. EMAS-nyilatkozatok vagy a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv szerinti jelentések) ⁽¹⁰⁾.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyék közzé az előzetes listát, és vegyék fel a kapcsolatot a rajta szereplő vállalkozásokkal. Az előzetes listán a következő információkat kell feltüntetni:

- A vállalkozás neve.
- A vállalkozás címe.
- Legalább 10 TJ végsőenergia-fogyasztás: Igen/Nem.
- Legalább 85 TJ végsőenergia-fogyasztás: Igen/Nem.

Ezenkívül össze kell gyűjteni a vállalkozás kapcsolattartójának családi nevét, utónevét és e-mail-címét is, de ezek az információk nem tehetők közzé.

A tagállamok ezt követően előírhatják, hogy:

- az előzetes listán szereplő vállalkozások az adott időszakra vonatkozó átlagos energiafogyasztással együtt jelentést tegyenek az előző három év mindegyikének éves energiafogyasztásáról; a nem önálló vállalkozásoknak további információval kell szolgálniuk a kapcsolt vállalkozásokról (energiafogyasztás és részesedés) is.
- az előzetes listán nem szereplő, de a 11. cikk (1) bekezdésében, illetve a 11. cikk (2) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelő vállalkozások önbevallást készítsenek, és az adott időszak átlagos energiafogyasztásával együtt jelentést tegyenek az előző három év mindegyikének éves energiafogyasztásáról; a nem önálló vállalkozásoknak további információval kelljen szolgálniuk a kapcsolt vállalkozásokról (energiafogyasztás és részesedés) is.

Emellett a nemzeti hatóságok mintavételes ellenőrzéseket végezhetnek (az előzetes listán szereplő vállalkozásokra összpontosítva) annak ellenőrzése céljából, hogy a vállalkozások által bejelentett információk helyesek-e.

A vállalkozásoknak valamely nemzeti platformon vagy már meglévő, illetve kifejezetten erre a célra kialakított másik online eszközön keresztül kell jelenteniük a szükséges információkat a 11. cikk végrehajtásáért felelős nemzeti hatóság felé.

A nemzeti hatóságok évente közzétehetik a 11. cikk (1) bekezdése vagy a 11. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettség hatálya alá tartozó vállalkozások végleges listáját, valamint a hároméves átlagos energiafogyasztást és a kötelezettség típusát (energetikai audit vagy energiagazdálkodási rendszer).

A nemzeti hatóságok ezt követően kapcsolatba léphetnek a 11. cikk (1) bekezdésének vagy a 11. cikk (2) bekezdésének hatálya alá tartozó valamennyi vállalkozással, hogy tájékoztassák őket kötelezettségeikről (a határidőket is beleértve).

A vállalkozásokra nehezedő terhek csökkentése érdekében a tagállamok a folyamat minden szakaszában:

- tájékoztathatják a vállalkozásokat (pl. ágazati szövetségeken keresztül is) a 11. cikk (1) bekezdésében, illetve a 11. cikk (2) bekezdésében foglalt kötelezettségről,
- iránymutatásokat dolgozhatnak és/vagy gyakran feltett kérdések rovatot állíthatnak össze a kommunikáció javítása érdekében,
- megkönnyíthetik az önbevallás folyamatát (pl. online rendszer biztosításával).

⁽¹⁰⁾ Lásd a 6.1. pontot.

5. A 11. cikk (1) bekezdésének energiagazdálkodási rendszerre vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatos kötelezettségek

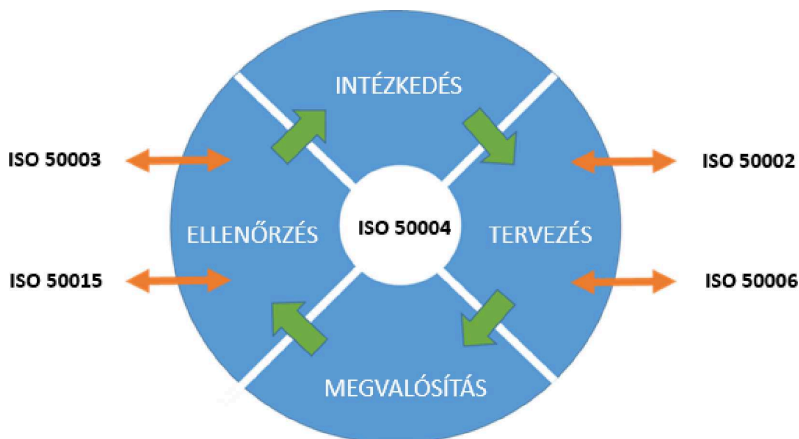
5.1. Az (EU) 2023/1791 irányelv szerinti kötelezettség hatálya

Az előző három évben 85 TJ-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztású vállalkozások kötelesek energiagazdálkodási rendszert bevezetni.

Az energiagazdálkodási rendszereket „független testületnek kell tanúsítania a vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványoknak megfelelően”. Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen egy olyan energiagazdálkodási rendszer magas színvonalát, amely nemzetközileg összehasonlítható, továbbá magában foglalja a célok, a folyamatok, az energiaszegmensek lefedettsége, a végrehajtás és a frissítés kérdését is, a tagállamoknak ösztönözniük kell a vállalkozásokat arra, hogy az energiagazdálkodási rendszer végrehajtása során az említett szabványokra hivatkozzanak és az energetikai auditokat az (EU) 2023/1791 irányelv VI. mellékletével összhangban végezzék el. Ebből a szempontból a legfontosabb nemzetközi szabvány az ISO 50001 szabvány, amelyet széles körben alkalmaznak. Az energiagazdálkodási rendszerek magas színvonalát fontos előfeltétele az azonosított és ajánlott energiatakarékosági intézkedések magas végrehajtási arányának.

Az ISO 50001 szabványnak megfelelően az energetikai felülvizsgálatok a „tervezés-megvalósítás-ellenőrzés-intézkedés” folyamatos ciklusába illeszkedve az energiagazdálkodási rendszerek szerves részét képezik. Bár az ISO 50000 szabványcsalád tartalmaz energetikai auditokra vonatkozó szabványokat (lásd: 3. ábra), az ISO 50001 szabvány nem hivatkozik közvetlenül az ISO 50002 szabványra (energetikai auditok). Ezért az energiagazdálkodási rendszerek tanúsításához nem kell az ISO 50002 vagy az EN 16247-1 szabvány szerinti energetikai auditokat ⁽¹⁾ végezni. Ugyanakkor mind az ISO 50001, mind az ISO 50002 szabvány szerint az energetikai auditok segíthetik az energetikai felülvizsgálatokat.

Az energetikai audit valamely szervezeti egység (pl. kapcsolt vállalkozások csoportja, vállalkozás, létesítmény vagy épület) energiahatékonyságának értékelésére szolgáló önálló eszköz, amelynek keretében ajánlások is adhatók a fejlesztési intézkedésekre vonatkozóan. Ezzel szemben az energetikai felülvizsgálat az energiahatékonyság folyamatos javítását célozza, ennek megfelelően rendszeresen, jellemzően évente sort kell keríteni a felülvizsgálatra és a frissítésre.

3. ábra

Az ISO 50000 szabványcsalád általános kerete (a www.weka.de/energie/die-normenfamilie-der-din-en-iso-50001 alapján)

A gyakorlatban az energetikai auditok elvégzésére általában a fent említett nemzetközi és európai szabványoknak megfelelően kerül sor (az energiagazdálkodási rendszerek részeként), mivel a szóban forgó szabványok hasznos iránymutatást nyújtanak az olyan, magas színvonalú energetikai auditokhoz, amelyek támogathatják az energetikai felülvizsgálatot. Az energiagazdálkodási rendszerek energetikai felülvizsgálatát (vagy energetikai auditokat) rendszeresen, jellemzően éves ciklusokban kell frissíteni.

A VI. melléklet egyértelművé teszi, hogy az energetikai auditoknak – beleértve az energiagazdálkodási rendszerek részeként végzett auditokat is – meg kell felelniük bizonyos kritériumoknak, amelyek célja garantálni a magas színvonalat, ezáltal növelve a végrehajtás valószínűségét (ami energiamegtakarítást eredményez) és a megújuló energia felhasználását.

⁽¹⁾ Fontos megjegyezni, hogy az „energiagazdálkodási rendszerek belső auditja” nem tévesztendő össze az „energetikai audittal”.

A VI. melléklet előírja továbbá, hogy az energetikai auditok során „felhasznált adatoknak a visszamenőleges elemzés és a teljesítmény nyomon követése érdekében tárolhatónak kell lenniük”. Ezt az adatszolgáltatási követelményt a nemzeti hatóságok felhasználhatják az energiamegtakarítási intézkedések tagállamok általi meghatározásának és végrehajtásának nyomon követésére. E célból a tagállamoknak meg kell határozniuk azon adatok szerkezetét és formátumát, amelyeket jelenteni kell az adott tagállamban az ellenőrzésért felelős hatóságoknak vagy szervezeteknek.

Az energiagazdálkodási rendszerek keretében történő energetikai felülvizsgálatokat jellemzően belső energiaszakértők vagy energiakezelők végzik. A belső energiaszakértők függetlenségének biztosítása érdekében ezek a személyek nem lehetnek közvetlenül felelősek az energetikai felülvizsgálat tárgyát képező energiaágazatért (épületek ágazata, folyamatok, közlekedés). Néhány esetben az energetikai auditokat külső energetikai auditorok végzik, akik jellemzően az energetikai auditálási szabványokat tartják szem előtt. Ezek az energetikai auditok közvetlenül támogatják az energetikai felülvizsgálatot. Az energiagazdálkodási rendszerek független szerv általi tanúsítása megköveteli a folyamatok folyamatosságát, és elősegíti az energiahatékonyság irányába ható intézkedések végrehajtási arányának és minőségének javítását.

5.2. Határidők

A 11. cikk (1) bekezdése egyértelmű időkeretet állapít meg, amely szerint az átültetési határidőtől (azaz 2027. október 10-től) számított két év áll a 85 TJ-nál nagyobb éves átlagos energiafogyasztású vállalkozások rendelkezésére arra, hogy energiagazdálkodási rendszert vezessenek be.

Bár az (EU) 2023/1791 irányelv nem mondja ki egyértelműen, ugyanezt a logikát követve és a vállalkozások közötti egyenlő bánásmód érdekében a valamely későbbi időpontban a 11. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettség hatálya alá kerülő vállalkozásoknak szintén két évük lesz arra, hogy bevezessék az energiagazdálkodási rendszert.

Az (EU) 2023/1791 irányelv nem állapít meg egyértelmű határidőt a tanúsítás tekintetében. A tagállamok ezért előírhatják, hogy a kötelezettség teljesítésének bizonyítékeként az energiagazdálkodási rendszert két éven belül tanúsítani kell.

5.3. Az elért (kumulatív) végfelhasználási energiamegtakarítás számszerűsítése

Az (EU) 2023/1791 irányelv VI. mellékletében az energetikai auditokra vonatkozóan szereplő minimumkövetelményekkel összhangban az energetikai auditok alapján energiahatékonysági intézkedéseket kell meghatározni az energiafogyasztás csökkentésére. Mivel az energiamegtakarítást nem lehet közvetlenül mérni, meg kell állapítani egy energia-alapértéket, amely a tényleges – vagy várható – energiafogyasztással való összehasonlítás alapjául szolgál majd.

A tagállamok ösztönözhetik a vállalkozásokat, hogy az energiamegtakarításra vagy az energiahatékonyság javítására vonatkozó számításaik során nemzetközi protokollokra, illetve szabványokra, például a Nemzetközi Teljesítménymérési és Hitelesítési Jegyzőkönyvre (IPMVP), az ISO 50006, az ISO 50015 vagy az EN 16212 szabványra hivatkozzanak. Ezeket a szabványokat és protokollokat széleskörűen alkalmazzák az energiagazdálkodási rendszerekben és az energiahatékonysági szerződésekben.

5.4. Mérés, a nyomon követés ellenőrzése, minőség és a tagállamok általi hitelesítés

Az energetikai auditok vagy energetikai felülvizsgálatok összefoglalójával együtt jelenteni kell a nyomon követésért felelős nemzeti hatóság felé az energiahatékonyság-javító intézkedésekre irányuló ajánlások összefoglaló jegyzékét, beleértve az energiamegtakarítás gazdasági szempontú értékelésére (megtérülési időszak vagy hasonló mutatók) vonatkozó számadatokat is. A tagállamoknak útmutató dokumentumokat kell rendelkezésre bocsátaniuk, és meg kell határozniuk a jelentéstételre vonatkozó minimumszabályokat (pl. sablonok és/vagy online eszközök biztosítása révén).

6. A 11. cikk (2) bekezdésének energetikai auditra vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatos kötelezettségek

6.1. A kötelezettség hatálya

Az elmúlt három évben 10 TJ-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztású, energiagazdálkodási rendszert nem alkalmazó vállalkozásokat energetikai auditnak kell alávetni, és e vállalkozásoknak az energetikai auditok során megfogalmazott ajánlások alapján konkrét és megvalósítható **cselekvési tervet** kell kidolgozniuk.

A cselekvési tervet „be kell nyújtani a vállalkozás vezetése részére”, és bele kell foglalni minden olyan ajánlást, amely „műszakilag, illetve gazdaságilag megvalósítható”. Ezenkívül biztosítani kell, hogy a cselekvési tervet „közvetéggé a vállalkozás éves jelentésében” az „ajánlás végrehajtási arányával” együtt, amelyet „nyilvánosan hozzáférhetővé” kell tenni. Amíg a vállalkozásnak fennáll a 11. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettsége, a cselekvési tervet és az ajánlások (frissített) végrehajtási arányát évente közzé kell tenni.

A vállalkozások által elkészítendő cselekvési tervek tartalmára vonatkozó követelmények meghatározásakor a tagállamoknak célszerű a lehető legjobban leszűkíteniük e követelmények körét, és igyekezniük kell gátat szabni a vállalkozásokra nehezedő szükségtelen jelentéstételi terheknek.

A tagállamoknak emellett – lehetőségeikhez mérten – el kell kerülniük, hogy a vállalkozásokra párhuzamos vagy egymást átfedő jelentéstételi követelmények vonatkozzanak. A Bizottság mindenekelőtt azt szorgalmazza, hogy a tagállamok mérlegeljék az európai fenntarthatósági beszámolási standardokban (ESRS) és az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) kidolgozás alatt álló, a kvv-kra vonatkozó önkéntes fenntarthatósági beszámolási standardjában szereplő közzétételi követelményeket és adatpontokat, valamint hogy a cselekvési tervekben foglaltakra vonatkozó követelményeket lehetőség szerint e közzétételi követelmények és adatpontok alapján állapítsák meg.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv⁽¹²⁾ ((EU) 2022/2464 irányelv, a továbbiakban: CSRD) és az európai fenntarthatósági beszámolási standardok jelentéstételi követelményeinek hatálya alá tartozó vállalkozások a cselekvési terv közzétételére vonatkozó követelményt azáltal is teljesíteni tudják, hogy a cselekvési tervekkel összefüggésben szükséges információkat beépítik a CSRD/ESRS keretében közzétett éghajlatvédelmi átváltsági tervükbe.

Az ESRS E1 (Általános követelmények) kifejezetten lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy fenntarthatósági nyilatkozatukban olyan kiegészítő információkat is szerepeltessenek, amelyek a vállalkozás számára a fenntarthatósági információk közzétételét előíró egyéb uniós vagy nemzeti jogszabályokból származnak.

Ezen túlmenően az érintett vállalkozások az E1-5 keretében már jelentést tesznek éves energiafogyasztásukról, az E3-4 keretében pedig m³-ben kifejezett teljes vízfogyasztásukról, ha ezek az információk az ESRS szerint lényegesnek minősülnek. Az ESRS1 7.1. emellett összehasonlító információkat biztosít az összes jelentett mennyiségi mérőszám tekintetében az előző időszakra vonatkozóan.

Az energetikai audit alapján a cselekvési terv strukturált összefoglalót nyújthat az energetikai audit részét képező energiahatékonyság-javító intézkedésekről. Ha az adott vállalkozás számára hasznos, az energiahatékonyság-javító intézkedések tovább bonthatók alacsony (többek között nulla), közepes és magas beruházási intézkedésekre, és jelzést adhatnak a vonatkozó megtérülési időszakokról, illetve egyéb megfelelő gazdasági mutatókról. Konkrét esetekben a javító intézkedéseket a vállalat központi termelési folyamataihoz is hozzá lehetne rendelni, beleértve a gyártósorokat és a kiegészítő folyamatokat, így pl. a világítást, a fűtést, a szellőztetést, a légkondicionálást vagy a sűrített levegőt.

Mіндеzen információk segítenének javítani a végrehajtási arányt. A végrehajtási arány itt a teljes mértékben végrehajtott energiahatékonyság-javító intézkedéseknek az ajánlott energiahatékonyság-javító intézkedések teljes listájához viszonyított számát jelenti, és figyelembe lehetne venni a későbbi energiamegtakarításokat is.

A 10 TJ-nál, illetve 85 TJ-nál nagyobb éves energiafogyasztású vállalkozásoknak ezeket az információkat a 11. cikk végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk (lásd a 4.4. pontot). Erre a célra már meglévő vagy új adatgyűjtési platform is használható. A tagállamok e tekintetben fontolóra vehetik a jövőbeli egységes európai hozzáférési portál használatát. Az energiagazdálkodási rendszer, illetve az energetikai auditok végrehajtásához szükséges kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamoknak meg kell határozniuk a részletes adatszolgáltatási követelményeket és a megfelelő határidőket.

6.2. Határidők

A 11. cikk (2) bekezdése egyértelmű egyéves határidőt határoz meg az energetikai auditra vonatkozó követelmények teljesítésére azon vállalkozások számára, amelyek átlagos éves energiafogyasztása az (EU) 2023/1791 irányelv átültetésének időpontjában meghaladja a 10 TJ-t. Bár az (EU) 2023/1791 irányelv nem mondja ki egyértelműen, ugyanezt a logikát követve és a vállalatok közötti egyenlő bánásmód érdekében a valamely későbbi időpontban a 11. cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettségek hatálya alá kerülő vállalkozásoknak szintén egy évük lesz arra, hogy teljesítsék az energetikai auditra vonatkozó követelményeket.

Ha az átlagos éves energiafogyasztás nem éri el a 10 TJ küszöbértéket, nincs szükség energetikai auditra (még akkor sem, ha az előző év(ek)ben fennállt a 2018. évi energiahatékonysági irányelv szerinti kötelezettségek valamelyike).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2464 irányelve (2022. december 14.) az 537/2014/EU rendeletnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és 2013/34/EU irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról (HL L 322., 2022.12.16., 15. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

6.3. Az energetikai auditokra vonatkozó minőségi kritériumok (az (EU) 2023/1791 irányelv VI. melléklete)

Az energetikai auditok minősége döntő fontosságú az energiahatékonysági intézkedések végrehajtása szempontjából. A minőségbiztosítás vonatkozhat az energetikai auditorok képesítésére, és magában foglalhat az energetikai audit elvégzésének folyamatára, valamint az energetikai auditok és a vonatkozó jelentések tartalmára és részletességére vonatkozó kritériumokat. Ezt tükrözi a 11. cikk (2) bekezdése, amely kimondja, hogy energetikai auditokat vagy „a 28. cikk szerinti képesítéssel és/vagy akkreditációval rendelkező szakemberek végeznek független és költséghatékony módon”, vagy „a nemzeti jogszabályoknak megfelelően független hatóságok hajtanak végre és felügyelnek”.

Léteznek az energetikai auditokra vonatkozó európai és nemzetközi szabványok, mindenekelőtt az ISO 50002:2014 szabvány, amely az EN 16247-1:2012 szabványra épít. Mindkettő megbízható referenciának tekinthető az energetikai auditok minőségét illetően a célok, a folyamatok, az energiaszegmensek lefedettsége, az értékelés és az intézkedésekre vonatkozó ajánlások tekintetében. Ezek a szabványok hasznos iránymutatással szolgálhatnak a VI. mellékleten alapuló nemzeti minimumkövetelmények kidolgozásához. Ezenkívül a közelmúltban, 2022-ben frissített EN 16247-1 szabvány kifejezetten az energetikai szolgáltatásokról szóló korábbi irányelvvel összefüggésben került kidolgozásra, és azt egy szélesebb körű irányítási rendszer (pl. ISO 50001 vagy ISO 14000) keretében következetes eszközként lehetne alkalmazni. Meg kell jegyezni, hogy bár az irányelv hivatkozik az ISO 50001 és az ISO 14000 szabványra is, az ISO 50001 kifejezetten az energiafogyasztásra, míg az ISO 14000 az általánosabb környezeti fejlesztésekre összpontosít. 2021-ben az ISO 50005 az energiagazdálkodási rendszerek kkv-k általi fokozatos bevezetését segítő szabványként került bevezetésre. Az európai és/vagy nemzetközi szabványok fontos szerepet kaphatnak abban, hogy egyenlő versenyfeltételek legyenek a több tagállamban tevékenységet folytató vállalkozások számára.

A VI. melléklet c) pontja első alkalommal írja elő kifejezetten, hogy az energetikai auditok nyomán „*az energiafogyasztás csökkentése érdekében energiahatékonysági intézkedéseket kell azonosítani*”. Ez összhangban van az ISO 50002:2014 és az EN 16247-1:2012 szabványban meghatározott követelményekkel, amelyek szerint az energetikai auditornak azonosítania kell az energiahatékonyság javításának lehetőségeit. Az irányítási rendszerekre (pl. ISO 50001 vagy ISO 14000) szintén hasonló követelmények vonatkoznak. A gyakorlatban az auditnak ki kell terjednie a javítási lehetőségek értékelésére is, beleértve a pénzügyi megtakarításokat, a szükséges beruházásokat, a gazdasági elemzést és a nem energetikai előnyöket. Ismertetni kell az energiahatékonysági intézkedések közötti lehetséges kölcsönhatásokat, és alternatív energiahatékonysági intézkedések javaslata esetén összehasonlításokat kell végezni.

A VI. melléklet d) pontja emellett új követelményt fogalmaz meg arra vonatkozóan, hogy „*azonosítani kell a megújuló energia költséghatékony felhasználásának vagy előállításának lehetőségét*”. Energiahordozótól függően ez az energiahatékonysági erőfeszítésekkel ellentétes hatást fejthet ki, például ha a (nagy hatásfokú) gázkazánokat biomasszával működő (jellemzően kevésbé hatékony) szilárd tüzelésű kazánokkal helyettesítik. Mindazonáltal a megújuló energiaforrások használata csökkenti az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, ami az éghajlat-politikai célok teljesítésének irányába hat. Az energetikai auditok tekintetében az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv keretében már alkalmazott megközelítést lehetne alkalmazni, amely szerint figyelembe kell venni és elemezni kell a megújuló energia felhasználásának vagy előállításának lehetőségét ⁽¹³⁾. Az elemzést dokumentálni kell az energetikai auditban.

6.3.1. Az audit és az auditjelentés tartalma

A VI. melléklet f) pontja kimondja, hogy az energetikai auditoknak „*arányosnak és megfelelően reprezentatívnak kell lenniük, hogy megbízható képet adhassanak az általános energiahatékonyságról*”. Ezért a minimális lefedettség (*de minimis* értékek ⁽¹⁴⁾) meghatározása az energetikai auditokat illetően fontos előfeltétele a szóban forgó követelmény teljesítésének ⁽¹⁵⁾.

⁽¹³⁾ A megújuló energián alapuló, nagy hatékonyságú alternatív rendszerek műszaki, környezeti és gazdasági megvalósíthatóságának értékelése.

⁽¹⁴⁾ További részletekért lásd: Behling, I. et al., 2018: Development of recommendations on the implementation of certain aspects of Article 8 and Annex VI of the Energy Efficiency Directive (Ajánlások kidolgozása az energiahatékonysági irányelv 8. cikke és VI. melléklete egyes szempontjainak végrehajtására vonatkozóan). Végző jelentés az Energiaügyi Főigazgatóság számára.

⁽¹⁵⁾ Európai Bizottság, 2016: A Study on Energy Efficiency in Enterprises: Energy Audits and Energy Management Systems. Report on the fulfilment of obligations upon large enterprises, the encouragement of small- and medium-sized companies and on good-practice (Tanulmány a vállalkozások energiahatékonyságáról: Energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek. Jelentés a nagyvállalatok kötelezettségeinek teljesítéséről, a kis- és középvállalkozások ösztönzéséről és a bevált gyakorlatokról). A Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research ISI és a Ricardo Energy & Environment által az Európai Bizottság számára készített tanulmány, Karlsruhe/Oxon.

A 2018. évi energiahatékonysági irányelv végrehajtásával összefüggésben egyes tagállamokban előírás, hogy az energetikai auditnak fel kell ölelnie a teljes energiafogyasztást. Számos tagállamban az energetikai audit során a vállalkozás teljes energiafogyasztásának egy meghatározott minimális százalékát kell ellenőrzés alá vonni; ez az érték jellemzően 65 % és 90 % között mozog. Egy másik megközelítés szerint az auditnak ki kell terjednie az energiafogyasztás valamennyi olyan területére (az épületekre vonatkozó EN 16247-2, a folyamatokra vonatkozó EN 16247-3 és a közlekedésre vonatkozó EN 16247-4 európai szabvánnyal összhangban), amelynek részaránya a fogyasztásból legalább 10 %, a teljes lefedettségnek pedig legalább 80 %-osnak kell lennie. Az ISO 50001 szabványnak megfelelően az energiagazdálkodási rendszeren belül azonosítani kell a jelentős energiafelhasználással járó területeket. Ezek olyan területek, amelyek jelentős energiafogyasztással és/vagy az energiahatékonyság szempontjából jelentős javítási potenciállal rendelkeznek. Hasonló megközelítést lehetne fontolóra venni annak meghatározásához, hogy mekkora legyen az energiafogyasztás minimális lefedettsége az energetikai audit során, mivel az energetikai auditokhoz adatokat kell gyűjteni az energiafogyasztás valamennyi ellenőrzött területére vonatkozóan. A VI. melléklet f) pontjának teljesítéséhez megfelelőnek tűnik, hogy az energetikai auditok költséghatékonyságának növelése érdekében a teljes energiafogyasztás bizonyos hányadát (pl. 10 %-át) el nem érő területeket ne kelljen figyelembe venni a részletes elemzés során.

Az energetikai auditoknak kellően reprezentatívnak kell lenniük. A tagállamok mérlegelhetik, hogy „mintavételi megközelítést” alkalmazzanak a területükön található azon vállalkozások esetében, amelyek több hasonló telephellyel rendelkeznek (pl. üzletláncok). A kiválasztott mintáknak reprezentatívnak kell lenniük az ellenőrzött helyszínek szempontjából, és a mintavétel minimális nagyságát a hasonló jellemzőkkel rendelkező elemek – például energiafogyasztási profilok, energiafogyasztás, energiaforrások és árak, alkalmazottak száma, méret, folyamatok stb. – teljes számának négyzetgyökeként kell meghatározni. A helyszínek közötti megfelelő hasonlóság biztosításához szükséges kritériumok közé tartozhat a fűtött és/vagy hűtött alapterület, az épület kora, a műszaki berendezések stb. Az energiafogyasztás minimális százalékos aránya és a mintavételi megközelítés ötvözhető például egy olyan mintavételi megközelítés lehetővé tételével, amely megköveteli az energiafogyasztás egy bizonyos százalékának figyelembevételét az energetikai audit során. A mintavételi klaszter releváns jellemzőit dokumentálni kell az auditjelentésben, és meg kell indokolni a minta kiválasztását.

Az energetikai auditok költséghatékonyságának növelése érdekében a tagállamok iránymutatást adhatnak a *de minimis* értékekre, a klaszterezésre és a mintavételezésre vonatkozóan. Ajánlatos rugalmas megközelítéseket alkalmazni a különböző vállalkozások körében. A klaszterek kiválasztását, a mintavételi módszertant és a *de minimis* értékek megfelelőségét indokolni és dokumentálni kell ⁽¹⁶⁾.

Meg kell határozni, hogy az épületek és a közlekedés energiafogyasztása hogyan vonható az energetikai audit hatókörébe. El kell döntenie, hogy az energetikai audit kiterjed-e a közlekedési szolgáltatásokra. Ebben az esetben iránymutatásra lesz szükség a tömegközlekedés felméréséhez, beleértve a légi járatokat, a vonatokat, az autóbuszokat, a távolsági buszokat, a hajókat és a taxikat. Azt is meg kell határozni, hogy az energetikai auditok keretében miként kell kezelni a határokon átnyúló szállítási kérdését. A tagállamok előírhatják, hogy az auditnak ki kell terjednie az üzleti tevékenység szempontjából releváns valamennyi szállítási műveletre, beleértve a határokon átnyúló szállítást is. Az épületek esetében egyértelművé kell tenni, hogy ki felel a tulajdonolt vagy bérelt épületek energetikai auditjáért. Ebben az esetben meghatározó kritérium lehet az épület üzemeltetési használatának felelőssége, vagy az, hogy egy vállalkozás jelentős befolyást gyakorol-e az épület energiafogyasztására. Ez történhet az energiafogyasztás felosztásával is, amelynek eredményeképp külön energetikai audit készül a vállalkozás tevékenységeihez kapcsolódó energiafogyasztásról (pl. a szerverekhez, számítógépekhez és irodai világításhoz szükséges villamos energia) és az épülettulajdonosokhoz köthető fogyasztásról (beleértve a központi fűtést és hűtést).

6.3.2. Az előírt részletességi szint

A tagállamok bevált gyakorlati példákkal, valamint tartalomjegyzékekkel és/vagy sablonokkal irányít mutatta segíthetik elő, hogy biztosított legyen egy meghatározott fogú részletesség az energetikai auditok tekintetében. Az összes releváns területet (épületeket, folyamatokat és közlekedést) fel kell tüntetni ezekben a sablonokban, lehetőséget adva ugyanakkor a konkrét esetekben nem releváns szakaszok törlésére. A kulcsfontosságú szakaszok közé tartozik az összefoglaló és azon ajánlások jegyzéke, amelyekre a cselekvési terv épít. E szakaszok kötelező tartalmát részletesen le kell írni. Emellett egyértelműen meg kell határozni a nemzeti hatóságok rendelkezésére bocsátandó adatok adatstruktúráját, lehetőleg egy adatbázisba való feltöltésük révén (az energetikai auditok összefoglalója, az ajánlások jegyzéke, CAPEX, megtakarítások, megtérülési időszak stb.) ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ Lásd Behling, I. et al., 2018: Development of recommendations on the implementation of certain aspects of Article 8 and Annex VI of the Energy Efficiency Directive (Ajánlások kidolgozása az energiahatékonysági irányelv 8. cikke és VI. melléklete egyes szempontjainak végrehajtására vonatkozóan). Végső jelentés az Energiaügyi Főigazgatóság számára.

⁽¹⁷⁾ Európai Bizottság, 2016: A Study on Energy Efficiency in Enterprises: Energy Audits and Energy Management Systems. Library of typical energy audit recommendations, costs and savings. (Tanulmány a vállalkozások energiahatékonyságáról: Energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek. Az energetikai auditokra vonatkozó jellemző ajánlások, költségek és megtakarítások könyvtára). A DNV GL. Oxon által készített tanulmány.

A VI. melléklet ismerteti az energetikai auditok minimumkövetelményeit. E kritériumokkal szemben előírás, hogy az energia- vagy környezetgazdálkodási rendszerek részét képező energetikai auditoknak is megfeleljenek.

6.4. A szakértők elfogadhatósága

Az energetikai auditok magas színvonalának biztosítása érdekében az energetikai ellenőröknek rendelkezniük kell az ehhez szükséges képesítésekkel. Csak képesített és/vagy akkreditált energetikai auditorokat lehet felvenni a közhiteles nyilvántartásokba.

A tanúsítási és/vagy akkreditációs rendszernek legalább a következő kritériumokat kell magában foglalnia ⁽¹⁸⁾:

- Energetikai auditorok oktatása. A legtöbb tagállam megköveteli, hogy az energetikai auditorok alap- vagy mesterdiplomával rendelkezzenek az adott műszaki területen (pl. mérnöki tudományok, építészet). Egyes tagállamokban elegendő lehet a középfokú végzettség, amelyet ugyanakkor hosszabb vagy szélesebb körű munkatapasztalatnak kell kísérnie.
- Szakterületen szerzett szakmai tapasztalat. A tanúsítást/akkreditálást a releváns területeken (pl. épületek, folyamatok, mobilitás) szerzett tényleges munkatapasztalatra kell korlátozni. Az iskolai végzettség szintjétől függően meg kell határozni az elvárt releváns tapasztalat minimális időtartamát, amely jellemzően kettő és öt év között mozog. Igazolásként referenciaprojekteket (energetikai auditok vagy hasonló tevékenységek) lehet benyújtani.
- Szakterületen szerzett képzés. A tagállamoknak hivatalosan jóváhagyott képzési programokat kell biztosítaniuk, amelyek kidolgozása az illetékes nemzeti hatóság feladata. A tanúsítás/akkreditáció kiterjesztése képzéshez lesz kötve, és az újbóli tanúsításhoz vagy újbóli akkreditációhoz (pl. háromévente) is szükség lehet majd képzésre.
- Vizsga. Egyes tagállamokban gyakori, hogy az energetikai auditoroknak vizsgát kell tenniük.
- Az energetikai auditorok nyilvántartásba vétele, tanúsítása és/vagy akkreditációja. Csak a nyilvántartásba vett, tanúsított és/vagy akkreditált energetikai auditorok végezhetnek energetikai auditokat a 11. cikkkel összhangban.

7. Példák a 11. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt kötelezettségek alkalmazására

Az alábbiakban néhány konkrét példa szemlélteti a 11. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt követelmények alkalmazását olyan esetekben, amikor egy vállalkozás átlagos éves energiafogyasztása az elmúlt három évben a 10 TJ vagy 85 TJ küszöbérték közelében volt:

- A hároméves átlagos energiafogyasztás az n. évben ⁽¹⁹⁾ meghaladja a 10 TJ mennyiséget, de 85 TJ alatt marad, majd az n+1. évben túllépi a 85 TJ-t: a vállalkozásnak legkésőbb az n+1. évben energetikai auditot kell végeznie (kivéve, ha rendelkezésre áll egy négy évnél nem régebben elvégzett energetikai audit eredménye), és legkésőbb az n+3. évben energiagazdálkodási rendszert kell bevezetnie.
- Az n. évben a hároméves átlagos energiafogyasztás meghaladja a 85 TJ mennyiséget: a vállalkozásnak az n+2. évben energiagazdálkodási rendszert kell bevezetnie. Ha azonban az n+1. évben a hároméves átlagos energiafogyasztás 85 TJ alatt van, az n+1. évtől csak az energetikai auditra vonatkozó követelmény alkalmazandó, ami azt jelenti, hogy legkésőbb az n+2. évben kell energetikai auditot végezni (kivéve, ha rendelkezésre áll egy négy évnél nem régebben elvégzett energetikai audit eredménye). A vállalkozás az n+2. évben azonban már nem köteles energiagazdálkodási rendszert alkalmazni.
- A hároméves energiafogyasztás csak az n. évben haladja meg a 10 TJ küszöbértéket: a vállalkozás legkésőbb az n+1. évben köteles lenne energetikai auditot végezni (kivéve, ha rendelkezésre áll egy négy évnél nem régebben elvégzett energetikai audit eredménye), az n+1. évben kiszámított hároméves energiafogyasztástól függetlenül.

⁽¹⁸⁾ Közös Kutatóközpont (JRC), 2015: Survey of energy audits and energy management systems in the Member States (A tagállamok energetikai auditjainak és energiagazdálkodási rendszereinek a felmérése). Preparation of the transposition of the Energy Efficiency Directive in Member States (Az energiatermelési irányelv tagállami átültetésének előkészítése). A JRC tudományos szakpolitikai jelentése.

⁽¹⁹⁾ Ahol az n. év az irányelv átültetését követő bármely évre vonatkozik.

- A hároméves energiafogyasztás mindig kissé meghaladta a 10 TJ-t, de az n. évben nem érte el ezt a küszöbértéket: a vállalkozásra nem vonatkozik semmilyen kötelezettség az n. évben. Amennyiben a hároméves átlagos energiafogyasztás az n+1. évben ismét meghaladja a 10 TJ küszöbértéket, a vállalkozásra a 11. cikk (2) bekezdése szerinti valamennyi követelmény alkalmazandó lenne. Legkésőbb az n+2. évben energetikai auditot kell végezni (kivéve, ha rendelkezésre áll egy négy évnél nem régebben elvégzett energetikai audit eredménye).

A vélhetően az egyik kötelezettségről a másikkra áttérő vállalkozások esetében különösen ajánlott, hogy az energiagazdálkodási rendszer keretében sorra kerülő egyszerű energetikai felülvizsgálat helyett energetikai auditot végezzenek, mivel az egyszerű energetikai felülvizsgálatok nem felelnek meg az energetikai audit követelményeinek.

Továbbá, figyelembe véve a 4.2. és az 5.2. szakaszban ismertetett határidőket, és amint azt a fenti példák némelyike szemlélteti, a küszöbértéket egy adott évben túllépő vállalkozásoknak ráadásul érdemes a lehető leghamarabb energiatakarékosági intézkedéseket végrehajtaniuk annak érdekében, hogy egy éven belül visszatérjenek a küszöbérték alá.

8. Magas színvonalú energetikai auditok előmozdítása valamennyi végső felhasználó számára

Az energetikai auditok végső felhasználók számára történő előmozdítása tekintetében az (EU) 2023/1791 irányelv hangsúlyozza, hogy az energetikai auditokra vonatkozó „minimumkövetelmények” megállapításának a „vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványok” figyelembevételével kell történnie. Az (EU) 2023/1791 irányelv elismeri továbbá, hogy biztosítani kell a 11. cikk (2) bekezdésében meghatározott energetikai auditok elvégzésére előírt határidők betartását és a VI. mellékletben meghatározott minimumkövetelmények megfelelő alkalmazását. Az (EU) 2023/1791 irányelv azt is előírja a tagállamok számára, hogy egy „illetékes hatóság vagy szerv” kijelölésével gondoskodjanak a fentiek érvényre juttatásáról.

A kijelölt hatóság vagy szerv fontos szerepet játszhat az energetikai auditok magas színvonalának biztosításában. Felelős lehet a minőségbiztosítási rendszer kidolgozásáért és végrehajtásáért, valamint az előírt minőség-ellenőrzések elvégzéséért, beleértve a szűrőpróbaszerű mintavételezést is. A kijelölt hatóság felelhet továbbá az energetikai auditorok tanúsításáért és/vagy akkreditációjáért, valamint a képzési programok felügyeletéért. Ezen túlmenően a kijelölt hatóság végezheti az energetikai auditokra vonatkozó adatgyűjtést és az adatok elemzését, így összefoglaló jelentéseket készíthet és referenciatermékeket állapíthat meg. Az energetikai szolgáltató szövetségekkel együttműködésben promóciós programokat lehetne indítani az (EU) 2023/1791 irányelv szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó vállalkozások (pl. kkv-k, állami hatóságok stb.) számára.

8.1. Az energetikai auditok tagállamok általi minőség-ellenőrzése

A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy területükön „minőségbiztosítási rendszer működik” az energetikai auditok minőségének biztosítására és ellenőrzésére. Ezeknek a rendszereknek a 2018. évi energiahatékonysági irányelvet végrehajtó tagállamok bevált gyakorlataira kell épülniük ⁽²⁰⁾. A szóban forgó rendszer magában foglalhatja a következők biztosítását:

- részletes iránymutatások az auditok lefolytatásához,
- sablon az energetikai auditokhoz a jelentéstételi folyamat megkönnyítése és szabványosítása érdekében, elősegítve ezáltal a minőségjavítást.

Emellett a teljes energetikai auditokhoz vagy legalább az energetikai auditok összefoglalóihoz való könnyű hozzáférés érdekében nemzeti adatbázisokat lehet létrehozni a végrehajtás nyomon követésére, valamint az energetikai audit-összefoglalók teljességének és szerkezetének hivatalos ellenőrzésére. Amennyiben lehetséges, az energetikai audit fő adatait géppel olvasható formátumban kell gyűjteni, hogy fel lehessen tárni az esetleges hibákat, és ellenőrizhető legyen a számadatok hitelessége (pl. az energiamegtakarítási intézkedések összehasonlító értékelése alapján ⁽²¹⁾). E tekintetben a tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk az információ- és adatbenyújtási folyamat megkönnyítésére (pl. forródrótok vagy ügyfélszolgálatok létrehozása, a gyakran feltett kérdésekre vonatkozó rovat kidolgozása révén stb.).

⁽²⁰⁾ Lásd: Guidance for national authorities on overcoming challenges in the implementation of Article 8 EED (Iránymutatás a nemzeti hatóságok számára az energiahatékonysági irányelv 8. cikkének végrehajtása során felmerülő kihívások leküzdéséhez). 2021., <https://doi.org/10.24406/publica-304>, amelyet a Horizont 2020 által finanszírozott DEESME-projekt keretében dolgoztak ki a korábbi energiahatékonysági irányelv 8. cikkének végrehajtására. Számos ajánlás továbbra is releváns ezen irányelv 11. cikkének végrehajtása szempontjából.

⁽²¹⁾ Az EEFIG DEEP-adatbázisa (<https://deep.eefig.eu>) referenciaként felhasználható az energiahatékonysági projektek összehasonlító teljesítményértékeléséhez.

Az energetikai auditokra vonatkozóan összegyűjtött jelentések érvényességének alapvető ellenőrzésén túl egy kisebb mintán – szűrőpróbaszerűen – részletes minőség-ellenőrzésre is sort kell majd keríteni. Amennyiben rendelkezésre állnak teljeskörű energetikai auditjelentések, a nemzeti hatóság felhasználhatja ezt az adatbázist az energetikai auditok (véletlenszerű) mintáinak részletes értékelésére. Ha csak összefoglalók benyújtására került sor, kérésre teljes energetikai auditjelentéseket kell rendelkezésre bocsátani. A részletes minőség-ellenőrzések száma változó, és kiterjedhet a kötelezett vállalkozások 1–5 %-ára.

8.2. Az energetikai auditok költséghatékonysága

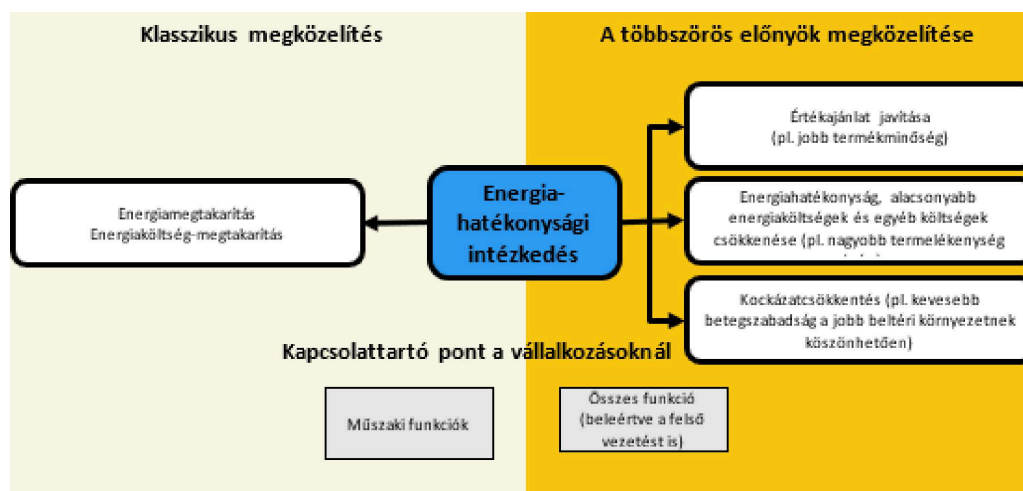
Nincs szigorú meghatározás érvényben az energetikai auditok költséghatékonyságára vonatkozóan. Az energetikai auditok költséghatékonysága azonban értékelhető a megtérülési időszak (évek) alkalmazásával, amely az energetikai audit elvégzésének költségei és az energetikai audit során feltárt és a vállalkozás által végrehajtott energiahatékonysági intézkedések révén generált (nettó jelenértékben kifejezett) éves nettó költségmegtakarítások közötti arány. A nettó költségmegtakarítások az éves bruttó költségmegtakarításon (a csökkentett energiafogyasztáshoz kapcsolódóan), valamint az energiahatékonyság javításához szükséges beruházásokon alapulnak.

Egy nemrégiben készült tanulmány⁽²²⁾ értékelést adott az energetikai auditok költséghatékonyságáról, amely több tipikus vállalkozás esetében megtérülési időszakként került kifejezésre. Az energetikai auditok megtérülési ideje általában 3,1 év vagy annál rövidebb időszak, az adott vállalkozástól függően; a 10 TJ-nál nagyobb energiafogyasztású vállalkozások esetében a megtérülési időszak kevesebb mint 1,16 év.

Végezetül a költséghatékonysági számítás során figyelembe lehet venni a belső költségeket (pl. az energetikai auditot vagy az energiahatékonysági intézkedések végrehajtását támogató személyzet személyi költségeit), valamint a nem energetikai előnyökhöz kapcsolódó költségmegtakarításokat.

8.3. Többszörös előnyök

A vállalkozások – és különösen a kkv-k – azért sem eszközölnek több energiahatékonysági beruházást, mert a projektjavaslatok általában csak az energiamegtakarításra összpontosítanak (lásd a klasszikus megközelítést a 4. ábrán), amely a legtöbb vállalkozás esetében nem a fő üzleti tevékenység. A projektjavaslatok azonban egyre versenyképesebbé és vonzóbbá válnak a vállalkozások számára annak köszönhetően, hogy számszerűsítik a javuló energiahatékonyság valamennyi előnyét (lásd a többszörös előnyök megközelítését a 4. ábrán), beleértve a jobb termékminőséget, a nagyobb termelékenységet, a jobb beltéri környezetet stb., és tájékoztatást adnak azokról⁽²³⁾.

4. ábra

Klasszikus kontra többszörös előnyökön alapuló megközelítés az energiahatékonysági intézkedésekbe történő beruházások ösztönzéséhez (a www.mbenefits.eu alapján)

⁽²²⁾ Európai Bizottság, Energiaügyi Főigazgatóság, Groen, W., Egenhofer, C., Musmeci, R. et al.: Technical assistance on assessing the effectiveness of the implementation of the definition of small and medium-sized enterprises for the purposes of Article 8(4) of the Energy Efficiency Directive (Technikai segítségnyújtás a kis- és középvállalkozásokra adott fogalom meghatározás bevezetése hatékonyságának az energiahatékonysági irányelv 8. cikke (4) bekezdésének céljából történő értékeléséhez – Zárójelentés, Kiadóhivatal, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/051248>.

⁽²³⁾ A Horizont 2020 program egyes projektei révén olyan releváns anyagok (pl. háttér-információk, iránymutatások, Excel-munkalapok stb.) állnak rendelkezésre, amelyek segítik a nemzeti hatóságokat és a vállalkozásokat az energiahatékonyság többszörös előnyeinek beépítésében, számszerűsítésében és előmozdításában; ilyen projekt például: az M-Benefits (<https://www.mbenefits.eu/>), a DEESME (<https://www.deesme.eu/>), illetve az ICCEE (<https://iccee.eu/>).

8.4. Energiahatékonysági hálózatok

Az energiahatékonysági hálózat bevált koncepció az energiahatékonysági intézkedések vállalkozásokon belüli végrehajtásának előmozdítására. Úgy határozható meg, mint a vállalkozások közötti strukturált, mérsékelt és időben korlátozott (jellemzően kettő–négy évig tartó) tudás- és tapasztalatsere, amelynek célja az energiahatékonysági intézkedések végrehajtásának megkönnyítése. Az első lépés jellemzően az energiahatékonysági hálózatban részt vevő vállalkozások energiamegtakarítási potenciáljának felmérése energetikai audit révén. Az ajánlott energiahatékonysági intézkedések egyedi, nem kötelező erejű megtakarítási célok felállítására szolgálnak. Általában az energiahatékonysági hálózatra mint csoportra vonatkozóan is megállapításra kerül egy általános megtakarítási célt. Ezt követően a belső és külső energiaügyi szakemberek rendszeres időközönként találkoznak, hogy megbeszéléseket folytassanak az energiahatékonyságról és a lehetséges intézkedésekről, szükség esetén pedig konkrét szakterületen jártas külső szakértőket vonnak be. Az energiahatékonysági hálózat tagjai így hozzáférnek az ismeretekhez, bevált gyakorlatokhoz és közvetlen tapasztalatokhoz. Ez a megközelítés segíti a hálózat tagjait abban is, hogy megindokolják a szükséges beruházásokat saját vállalkozásukon belül, és növeljék az energiahatékonysági intézkedések végrehajtási arányát. Az energiahatékonysági hálózatok koncepciója és hatása átfogóan dokumentált a szakirodalomban, és több jelentés foglalkozik a kérdéssel ⁽²⁴⁾.

9. Az energiahatékonyság-alapú szerződések végrehajtásából eredő kötelezettségek alóli mentesség

A 11. cikk (10) bekezdésével összhangban a vállalkozásokat mentesíteni kell az (1) és (2) bekezdés követelményei alól, ha olyan energiahatékonyság-alapú szerződést hajtanak végre, amely megfelel a következő feltételeknek:

- az energiahatékonyság-alapú szerződés tartalmazza az energiagazdálkodási rendszer szükséges elemeit,
- az energiahatékonyság-alapú szerződés megfelel az energiahatékonysági irányelv XV. mellékletében meghatározott követelményeknek ⁽²⁵⁾.

Általában véve az összehasonlítható hatás elvét kell alkalmazni ahhoz, hogy a szóban forgó mentesség érvényes legyen. Ez azt jelenti, hogy az energiahatékonyság-alapú szerződésnek a teljes vállalkozásra ki kell terjednie, beleértve annak valamennyi telephelyét, valamint valamennyi energiafogyasztó rendszerét és folyamatát; ezekre az energiahatékonysági irányelv követelményeinek megfelelő energiagazdálkodási rendszernek kellene vonatkoznia. A gyakorlatban ez az eset aligha képzelhető el, mivel az energiahatékonyság-alapú szerződéseknek egyértelműen meghatározott rendszerhatárai vannak, és általában csak meghatározott helyszínekre vagy energiarendszerekre vonatkoznak.

Mindazonáltal az energiahatékonyság-alapú szerződések alkalmazása megkönnyítheti az energiagazdálkodási rendszer bevezetését a vállalkozásoknál. A vállalkozás azon részei, amelyek tekintetében energiahatékonyság-alapú szerződésnek köszönhetően már javult az energiafelhasználás, kizárhatók az energiagazdálkodási rendszer keretében előírt tevékenységekből. Ha például érvényben olyan energiahatékonyság-alapú szerződés, amely a gyártócsarnokok világítását optimalizálja, az energiagazdálkodási rendszernek nem kell kiterjednie erre a területre. Ez esetben csak azt kell biztosítani, hogy a belső jelentéstételi folyamat rendelkezésére álljon minden olyan, az energiagazdálkodási rendszer alkalmazásához szükséges és hasznos információ, amelyet az energiahatékonysági szerződés tárgyát képező projektből le lehet szűrni.

10. A környezetközpontú irányítási rendszerek végrehajtásából eredő kötelezettségek alóli mentesség

A 11. cikk (11) bekezdése lehetővé teszi a 11. cikk (1) bekezdésében és a 11. cikk (2) bekezdésében foglalt követelmények alóli mentességet azon vállalkozások számára, amelyek „egy független szerv által a vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványoknak megfelelően tanúsított környezetgazdálkodási rendszert” hajtanak végre, feltéve, hogy az „magában foglalja a VI. mellékletben foglalt minimumkövetelmények alapján végzett energetikai auditot”.

⁽²⁴⁾ Például a következők:

Carlén, A. et al., 2016: Energy efficiency networks for small and medium sized enterprises: boosting the energy efficiency potential by joining forces (Energiahatékonysági hálózatok kis- és középvállalkozások számára: az energiahatékonysági potenciál fokozása együttes erővel). ECEEE Industry Summer Study 2016, Európai Tanács az Energiahatékony Gazdaságért (ECEEE).

IPEEC (Nemzetközi Energiahatékonysági Együttműködési Partnerség), 2015. Energy Efficiency Networks – An effective policy to stimulate energy efficiency (Energiahatékonysági hálózatok – Hatékony politikai eszköz az energiahatékonyság ösztönzésére), Párizs: OECD/IPEEC.

Emellett átfogó (német nyelvű) dokumentáció található az energiahatékonysági hálózatokra irányuló kezdeményezés honlapján: <https://www.effizienznetzwerke.org/>.

⁽²⁵⁾ Az energiahatékonyság-alapú szerződések fogalommeghatározását a 29. cikkre vonatkozó iránymutatás ismerteti részletesen.

A 11. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a 85 TJ (vagy 10 TJ) feletti vállalkozások energiagazdálkodási rendszer (vagy energetikai audit) alóli mentessége kifejezetten a vonatkozó európai és nemzetközi szabványoknak, például az ISO 14000 (környezetközpontú irányítási rendszerek) vagy a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszernek (EMAS) megfelelő hivatalos környezetközpontú irányítási rendszerekre vonatkozik.

Ez a mentesség csak akkor alkalmazandó, ha az érintett környezetközpontú irányítási rendszer a VI. mellékletben meghatározott minimumkövetelményeken alapuló energetikai auditot is magában foglal (lásd: a 6.3. szakaszt). Ellenőrizni kell az irányítási rendszer és a tanúsító szerv (vagy adott esetben az öntanúsítás) tanúsítási státuszát annak érdekében, hogy az irányítási rendszer végrehajtása megfeleljen a VI. mellékletben leírt követelményeknek. A nemzeti hatóságok rendelkezésére kell bocsátani az arra vonatkozó bizonyítékot, hogy az energetikai audit megfelel a VI. melléklet követelményeinek és a tagállam saját előírásainak.

A környezetközpontú irányítási rendszer a „tervezés-megvalósítás-ellenőrzés-intézkedés” ciklusán alapul. Ennek megfelelően, ha egy vállalkozás rendelkezik a VI. melléklet szerinti energetikai auditot is magában foglaló környezetközpontú irányítási rendszerrel, akkor energiahatékonysági teljesítményének javítása érdekében folyamatos fejlesztést végez, és úgy kell tekinteni, hogy megfelel a 11. cikk (1) bekezdésében, illetve a 11. cikk (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. A vállalkozás tehát mentesül az említett cikkek követelményei alól.

11. Jelentéstételi követelmények

11.1. Az integrált nemzeti energia- és klímatervek aktualizálása

Az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁶⁾ 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban a tagállamoknak 2024. június 30-ig, majd 2034. január 1-jéig, azt követően pedig tízévente be kell nyújtaniuk a legutóbbi bejelentett integrált **nemzeti energia- és klímatervük** (NEKT) aktualizált változatát. A 14. cikk (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy mindig egy évvel a 14. cikk (2) bekezdése szerinti határidő előtt benyújtsák a nemzeti energia- és klímaterveik aktualizálásának tervezetét.

Az (EU) 2018/1999 rendelet I. mellékletével összhangban az energiahatékonyság dimenziója tekintetében a tagállamoknak intézkedéseket kell bevezetniük többek között az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikke (amely a 2012/27/EU irányelv 8. cikkét váltja fel) szerinti energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek előmozdítására.

11.2. Eredményjelentés

Az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke előírja a tagállamok számára, hogy nyújtsák be az energiaunió mind az öt dimenziójára kiterjedő nemzeti energia- és éghajlat-politikai **eredményjelentéseiket**, amelyből az energiahatékonyság az egyik dimenzió.

Az (EU) 2018/1999 rendelet IX. mellékletének 2. részével összhangban a tagállamoknak jelentést kell tenniük az X-3. és X-2. évben elvégzett energetikai auditok számáról, valamint a területükön működő azon vállalatok becsült számáról, amelyekre az (EU) 2023/1791 irányelv 11. cikkének (a 2012/27/EU irányelv 8. cikkének (4) bekezdése helyébe lépő) (2) bekezdése alkalmazandó, valamint az ezeknél vállalkozásoknál az X-3. és X-2. évben elvégzett energetikai auditok számáról.

Az első nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentések határideje 2023. március 15. volt, ezt követően a tagállamoknak két évente jelentést kell tenniük az elért eredményekről.

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).